

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Primò. Vita privata Principis & virtutes ei maximè necessariæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

Pars secunda de elevatione ministranda. 4to. Pro cautela ac providentia in fœderibus aliisque, quæ cum exteris Principibus tractantur, observanda. 6to. De bona Principum in pueritia ac adolescentia educatione ac instructione, cui brevem ad Deum orationem subnectam.

Primò.

Vita privata Principis & virtutes ei maxime necessariae.

Quidam ex nostris à magno Principe interrogatus, an non, si Reges & Principes damnentur, Deus sicut eos præ cæteris distinguit in mundo hoc, ita quoque in inferno honoratioribus v. g. subselliis & mitioribus tormentis distincturus sit. Interrogatus inquam respondit differentiam, qua Deus præ cæteris damnatos Principes distincturus est, à Salomone & ipso Rege & quidem potentissimo, opulentissimo & sapientissimo, ita ut ei similis non fuerit describi in lib. Sap. c. 6. his verbis: *Horrendè & cito apparebit vobis, quoniam iudicium durissimum his, qui presunt, fiet. Exiguo enim conceditur misericordia, Potentes autem potentia tormenta patientur, non enim subtrahet personam cujusquam Deus (debitæ scilicet pro peccatis pœnæ) nec verebitur magnitudinem cujusquam, quoniam pusillum & magnum ipse fecit, & æquè est illi cura de omnibus, fortioribus autem (ecce repetita distinctio) fortior instat cruciatum.*

Ad vos ergo Reges (pergit Salamon cap. cit. à v. 10. ad 13.) sunt hi sermones mei, ut discatis sapientiam, & non excidatis Dei gratia. Qui enim custodiunt iusta iuste, iustificabuntur, & qui didicerint ista, invenient quid respondeant Severissimo Judici Deo & Regum Regi. Concupiscite ergo sermones meos, diligite illos. Sicut differentiam inter Principes & homines alios Sap. c. 6. assignat Salamon in inferno, sic & in eodem libro c. 4. à v. 19. & c. 6. à v. 2. ipsi Principes mali peculiaria sua tristia fata pro agone & extremo iudicii die legere possunt. V. g. Erunt post hac decedentes sine honore. Dominus dirumpet illos inflatos, erunt gementes appropinquante morte dicentes, quid nobis profuit superbia? aut divitiarum jactantia quid contulit nobis? transierunt omnia illa tanquam umbra, & in agone venient in cogitatione peccatorum suorum timidi, & traducunt illos ex adverso iniquitates ipsorum. In extremo verò iudicio, dum stabunt iusti in magna constantia adversus eos, qui se angustiaverunt, ipsi videntes turbabuntur timore horribili, dicentes intra se pœnitentiam, sed seram nimis & eam, quam per totam æternitatem in inferno habebunt, agentes, & præ angustia spiritus gementes. Ab his ergo in agone extremo iudicii die, & per totam æternitatem tristibus distinctionis notis, ut liberentur Catholici Principes, quibus ob majores præ cæteris gentilibus & Hæreticis Regibus acceptas gratias fortior denuò præ illis instabit cruciatus, has virtutes, utpote maximè, ne in malum præcipites ruant,

necessarias imprimis pro vita sua privata conentur acquirere *primò* devotionem erga Deum ejusque salutarem timorem, hunc in finè preces indies ad Deum fundendas sibi ipsis componant ex oratione v. g. Salamonis Sap. 9. & ad salutarem sibi metum incutiendum indies ruminent jam allata, quòd scilicet præ cæteris in agone extremo judicii die & in æternum in inferno præ cæteris cruciandi sint, si non cum Davide & tot aliis piis Principibus in mandatis Dei ambulent. *2dò*. Sibi maximè caveant ab illis vitiis, quæ ad alia solent inducere ut sunt v. g. ebrietas, superbia, luxuria, & idèò imprimis sint sobrii. *Noli Regibus ò Lamuel* (hebraicè significat *in quo Deus*) *noli Regibus dare vinum, quia nullum secretum est, ubi regnat ebrietas, & me fortè bibans & obliviscantur iudiciorum.* Prov. 31. v. 4. *3tio*. Genuinæ humilitatis sint studiosi. Hinc sæpè cogitent, se præter hoc, quod majoribus præ cæteris tormentis in inferno cruciandi sint, si in disgratia Dei moriantur, nil nec in nativitate nec morte habere præ cæteris unde superbiant. *Ego natus* (ait Salamon Rex Sap. 7. v. 3. *accepì communem aërem, & in similiter factam decidi terram, & primam vocem similem omnibus emisi plorans, in involumentis inritus sum & curis magnis. Nemo enim ex Regibus aliud habuit nativitatis initium, unus ergo introitus est omnibus ad vitam & similis exitus.* Et Eccl. 10. *Rex hodie est, & cras morietur, cum parietur, hereditabit serpentes, & bestias, &*

vermes terra. Ergo nec potentia, nec auro argento gemmis coruscantes vestes aut corona inflat Principem, quin potius studeat, ut ipse in veritate in vita & agone dicere possit coram Deo, quod coram eo contestata est Esther Regina Esth. 14. *Tu scis, quod abominer signum superbia & gloria mea, quod est super caput meum in diebus ostentationis mea, & nunquam latata sit ancilla tua, nisi in te Domine Deus.* Accedet & per hoc illud bonum Principi, quod si humilis verè sit Princeps, etiam sit futurus mansuetus & affabilis, quod maximam ei conciliabit subditorum venerationem amoremque, & præ cæteris omnibus ejus solium firmabit. Atò Principes sint casti. *O quam pulchra est casta generatio cum claritate, immortalis enim est memoria illius, quoniam & apud Deum nota est, & apud homines.* Sap. 4. Felices familiæ Regiæ & Ducales, in quibus hæc virtus à teneris implantatur. Maledicta principia illorum, qui & adulescentes ac juvenes & viros Principes conantur in obscœnitatum barathrum præcipites agere, non Christiani sed gentilibus pejores sunt, qui dicunt sanguinem regium non inficere, rident ad ejusmodi sceditates tanquam peccatilia, & in Principibus laudant, non carpunt fornicationes & duplicata adulteria. Felix Princeps, qui in agone potest dicere illud Job. 31. *Non est deceptum cor meum super muliere, quia sic sapienter, providè ac moderatè semper reget & benedictionem temporalem ac æternam stirpi suæ à Deo impetrabit.* Sicut econtra majores

nostri experti sunt, & nos ex variis regnotum revolutionibus scimus, quòd per libidinem indomitam Principum integra regna susque deque versa sint, & à fide vera defecerint. Est enim pergit Job l. c. dicere luxuria *nefas* & *iniquitas maxima, ignis usque ad perditionem devorans, & omnia eradicans genimina.* Hoc est optimas quasque inclinationes Principis fortitè aliàs animam & indolem bonam, divinas gratias ac inspirationes, & optima quæque à teneris inculcata principia exsufflans. Hinc videmus per infames libidines istas, Principes, qui aliàs fuerant sobrii fieri temulentos, qui aliàs mites ac mansueti, degenerare in tygrides, qui aliàs prudenter & per se gubernabant, regimen omne ministris suis concedere, ut ipsi eò liberius Veneri litare possint, unde confusum cædibus rapinis & mille subditorum vexis infame exoritur regimen, & ipsi Principes juxta illud *cui non sufficit una, non sufficiunt mille,* in pejora semper scelera prolabantur, & ditiones in prædam ac spoliū cædunt hostium. *Dicitur* hæc non semper videri, econtra scimus Principes Regesque magnos mœchos adulteros toto ferè vitæ tempore fuisse felices quoad victorias ab hostibus reportatas, & ditiones integras regnis suis adjectas. *Respondeo* hoc equidem subinde contingere ad tempus, dum Deus illorum alia bona opera in hoc mundo renumeratur, sed nondum horum omnium vidimus finem; dum mensura impleta est, etiam Deus sæpè punit in posteris. Et quid tandem exigua illa & brevis
illos

illos juvabit felicitas ? postquam æternum ardebunt in inferno. Nec unum ex illis emanet vel pœna in hac vita, vel certè sempiterna in altera. Et cum ea in hac vita emanere non soleat, ut Davidis & mille aliorum Regum exempla testantur, si Princeps toto animo contritus ad Deum se convertat, adeoque pessimus quidam nebulo optarit, ut Rex in sordibus suis se volutare pergeret, eò quòd sic fortè non in hac, sed altera vita luiturus esset, & cum id incolumitati regni prodesset, non curandum, an Regis anima postmodum Diabolo in prædam cedat. Inde magis magisque patet, quàm necessaria sint Principi vita & thorus immaculatus tum pro communi & familiæ temporali prosperitate, tum vel maximè æternâ ejus salutè, cui non proderit mundum universum lucratum esse, si animæ suæ æternum patiatur detrimentum. Et pessimum adhuc exemplum dat Rex in senectute lasciviens hircus, sicut cum summo animi gaudio quivis ingenuus & Deum timens legit l. 3. R. g. c. 3. quomodo Deus familiariter de nocte apparuerit Salamoni, dixeritque: *Postula quod vis, ut dem tibi,* & ipse sapientiam regendi subiectum sibi populum petierit. Et cap. 9. iterum ei apparuerit Deus, & thronum posteris ejus in sempiternum ptomiserit. Ità sine lacrymis legere non potest subsequens caput undecimum, ubi inter cætera dicitur: *Cumque jam esset senex, depravatum est cor ejus per mulieres, ut sequeretur Deos alienos. O maledicta libido, & maximè in Principe!* quæ Re-

gem omnium quotquot fuerunt, sunt & erunt
sapientissimum tam familiaribus à Deo ipso ho-
noratum alloquiis usque adeo in idololatriâ, &
quidem tam multiplicis, ac erant mulieres di-
versa idola colentes, scelus turbârunt, & pe-
steris suis sceptrum Israël eripuerunt. O Rex
ô Princeps! nunquam animo tuo hæc excidant.

2dò.

*Sint boni aula inquilini & selecti regiminis supremi
ministri ac intimi vel status consiliarii.*

Sicut quilibet pro domesticis suis severam Deo
rationem dare debet, ita vel maximè Princeps
pro iis, qui in aula sua degunt. Adeoque
1mò Deum timentes habeat servos à pedibus &
cubiculis, non autem adeo omnis honestatis
oblitos. qui ipsi Principi scorta & pellices de
nocte adducant. Caveat etiam Princeps, ne
tales *Pantoffels Ministeren* animo suo dominentur
ob ludicra impudica scurrilia, quibus inter
induendum aut exuendum eum recreant. Ta-
les ab aliis uncti multa sæpè impetrant bono
communi nociva, imò, ut scio, secreta etiam
& infames ejus libidines aliis produnt. 2dò.
Magnam impendat Princeps curam in selectu
Ephœborum & juvenum nobilium. Stupen-
dum quòd gentilis & barbarus Rex Nabucho-
donosor captâ Jerosolymâ cum Judæis captivis
in terram suam reversus Asphenez Præposito
Eunuchorum mandârit. *Ut introduceret de filiis
Israël*